

Dosarul nr. 2r-296/23
2-22090910-01-2r-11072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (G. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, N. Budăi, D. Dulghieru)

DECIZIE

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Mariana Pitic
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de către Gavrilaş Victor,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SA
„Termoelectrica” în interesele ACC nr.55/634 împotriva lui Gavrilaş Victor cu
privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 24 iunie 2022, SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr.55/634 a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Gavrilaş Victor cu privire la încasarea
datoriei.

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
acțiunea a fost admisă integral.

S-a încasat de la Gavrilaş Victor în beneficiul ACC Nr.55/634 datoria pentru
consumul energiei termice de 1107,14 de lei, acumulată în perioada octombrie 2021
- aprilie 2022.

S-a încasat de la Gavrilaş Victor în beneficiul SA „Termoelectrica” taxa de stat
de 270 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 05.01.2023 (conform
nr.de intrare 05-3/3-511 din 05.01.2023, f.d.35), Gavrilaş Victor a declarat apel
nemotivat împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru (f.d.35).

La 14 aprilie 2023 (conform nr.de intrare 05-3/3-1779 din 14.04.2023),
Gavrilaş Victor a depus apelul motivat împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2022 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită
cererea de apel declarată de Gavrilaş Victor împotriva hotărârii Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru, din 18 noiembrie 2022.

La 16 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Gavrilaş Victor a depus
recurs împotriva încheierii din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând
casarea încheierii recurate, cu soluționarea problemei prin decizie.

În motivarea recursului a invocat că, la 22 decembrie 2022 a primit dispozitivul hotărârii din 18 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, respectiv la 04 ianuarie 2023 a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 93-94).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs constată că potrivit materialelor cauzei copia încheierii din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurentului la 01 mai 2023 (f.d. 90), însă lipsește dovada de recepționare de către acesta. Astfel, recursul declarat la 16 iunie 2023, este în termen.

La 11 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de către Gavrițaș Victor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței. Însă până în prezent intimații nu și-au valorificat acest drept.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

Judecând cauza în ordine de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept material și procedural.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar potrivit alin. (1¹) al aceluiași articol, asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

Conform dispozițiilor art. 110 din Codul de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată reține că, cererea de apel împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de Gavrilaș Victor, la data de 04 ianuarie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 26 aprilie 2023 corect a restituit cererea de apel declarată de Gavrilaș Victor, ca fiind depusă în afara termenului legal.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 18 noiembrie 2022, în temeiul art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 19 noiembrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 19 decembrie 2022 (zi de luni).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Gavrilaș Victor, a declarat apelul peste termen. Or, recurentul are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, alegațiile aduse de către recurent precum că abia la 22 decembrie 2022 a luat cunoștință despre dispozitivul hotărârii din 18 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Or, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare începe să curgă de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, și nu din data notificării.

Tot la acest capitol, instanța de recurs subliniază că Gavrilaș Victor a cunoscut despre existența litigiului, or, conform avizului de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 24¹), a primit încheierea din 29 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost acceptată cererea de chemare în judecată spre examinare și cererea de chemare în judecată cu anexe. Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca fiind declarative alegațiile recurentului precum că nu a luat cunoștință cu cererea de chemare în judecată, or, cele enunțate supra demonstrează contrariul.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2022, apelantul/recurentul nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată subliniază că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Gavrilaș Victor, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or,

solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Gavrilaş Victor, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Gavrilaş Victor, împotriva încheierii din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Gavrilaş Victor.

Se menține încheierea din 26 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele ACC nr.55/634 împotriva lui Gavrilaş Victor cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc